

ПОШУК

НАУКОВО-ОСВІТНІЙ ЖУРНАЛ
АСПІРАНТІВ, МАГІСТРАНТІВ, СТУДЕНТІВ, УЧНІВ
ЄВРОПЕЙСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Видання спрямоване на формування наукового гуманістичного світосприймання і мислення, стимулювання наукового пошуку підприємницької ініціативи та творчості аспірантів, магістрантів та студентів, їх активної громадянської та життєвої позиції в сучасному глобалізованому та інформаційно-технологічному світі.

Журнал засновано у 2001 році

№14 (II), 2012

ПОШУК

2012
м. Київ

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

П

О

Ш

У

К

*“З чистого
листка” ...*

травень
ЖУРНАЛ

ЗАСНОВНИК

НАУКОВЕ АСПІРАНТСЬКЕ ТА СТУДЕНТСЬКЕ ТОВАРИСТВО (НАСТ)
ЄВРОПЕЙСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ЗМІСТ

Вступна стаття	5
----------------------	---

КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ, ОБЛІКУ ТА АУДИТУ

<i>Бейко О.П.</i>	
Дослідження аспектів державної підтримки малого підприємництва в Україні	7
<i>Веселий А.Ю.</i>	
Розробка та реалізація цінової політики підприємства.	10
<i>Друкаренко Є.С.</i>	
Процес розробки та реалізації конкурентної стратегії підприємства	13
<i>Єресько Д.С.</i>	
Значення та роль прибутку для діяльності підприємства	16
<i>Єршова О.О.</i>	
Грошові потоки як об'єкт управління фінансовими ресурсами підприємства	19
<i>Задорожна А.І.</i>	
Сутність майна підприємства, його класифікація та принципи формування	23
<i>Кошова Ю.О.</i>	
Методи управління фінансовими ризиками	26
<i>Лапшукова І.В.</i>	
Аналіз підходів щодо визначення фінансового механізму підприємства	29
<i>Меленний В.І.</i>	
Управління матеріально-технічним забезпеченням на підприємстві	33
<i>Оверчук А.В.</i>	
Цінова політика підприємства	37
<i>Петрова А.С.</i>	
Теоретичні аспекти вибору стратегії розвитку підприємства	40
<i>Ромазанов Р.А.</i>	
Особливості реалізації наукової складової частини інноваційного потенціалу та трансферу розробок	44
<i>Стрикаль О.Д.</i>	
Створення ефективного механізму управління банківською діяльністю	49
<i>Талала С.М.</i>	
Теоретичні основи та сучасний стан інвестиційного клімату в Україні	53
<i>Топчій С.М.</i>	
Теоретичні засади управління грошовими потоками підприємства	58
<i>Фадеева О.Ф.</i>	
Сутність оборотних активів як економічної категорії	61
<i>Федорюк Н.М.</i>	
Особливості аудиту запасів виробничого підприємства	64
<i>Франчук А.Д.</i>	
Розробка механізму розвитку підприємства	67
<i>Чоколова С.Д.</i>	
Управління виробничою структурою підприємства	70
<i>Чарторийський Б.О.</i>	
Регулювання соціально-економічної ефективності систем менеджменту підприємств шляхом формування обмежень	74
<i>Ярист К.А.</i>	
Шляхи удосконалення фінансового контролю на підприємствах України	77
<i>Бондаренко Д.Ю.</i>	
Основні підходи до формування принципів та методів управління персоналом на підприємстві	80
<i>Калюжний Д.В.</i>	
Шляхи підвищення рентабельності підприємства	86
<i>Ковнацька З.В.</i>	
Теоретичні засади управління ризиками	90

раціональне й ощадливе використання власних фінансових ресурсів, сформованих із внутрішніх джерел, знизити залежність темпів розвитку підприємства від залучення кредитів.

– ефективне управління грошовими потоками забезпечує зниження ризику неплатоспроможності підприємства.

Література

1. *Бланк И.А.* Управление денежными потоками / И. А. Бланк. – К.: Ника-Центр: Ольга, 2007. – 736 с. (Библиотека финансового менеджмента).
2. *Бригхем Е.Ф., Эрхардт М.С.* Финансовый менеджмент. / Е. Ф. Бригхем, М. С. Эрхардт. – П.: Академия финансов, 2009. – 959с.
3. *Бригхем Е.Ф.* Основы финансового менеджменту / Е. Ф. Бригхем. – К.: Ника-Центр: Ельга, 2005. – 857 с.
4. *Ван Хорн Дж.К.* Основы управления финансами / Дж. К. Ван Хорн: Пер. с англ. – М.: Финансы и статистика, 2005. – 800 с.
5. *Поддєрьогін А.М., Невмержицький Я.І.* Ефективність управління грошовими потоками підприємства / А. М. Поддєрьогін, Я. І. Невмержицький // *Фінанси України.* – 2009. – №11. – С.119-127.
6. *Поддєрьогін А.М.* Фінанси підприємств: Підручник /А. М. Поддєрьогін, М. Д. Білик, Л. Д. Буряк та ін.; Кер. кол. авт. і наук. ред. проф. А. М. Поддєрьогін. – 7-ме вид., без змін. – К.: КНЕУ, 2008. – 552 с.
7. *Поддєрьогін А.М.* Фінансовий менеджмент: Підручник / Кер. кол. авт. і наук. ред. проф. А. М. Поддєрьогін. – К.: КНЕУ, 2008. – 536с.
8. *Стоянова Е.С.* Финансовый менеджмент: теория и практика / Е. С. Стоянова. – М.: Изд-во «Перспектива», 2010. – 656 с.
9. *Терещенко О.О.* Фінансова діяльність суб'єктів господарювання / О. О. Терещенко. – К.: КНЕУ, 2006. – 268с.
10. *Шелудько В.М.* Фінансовий менеджмент: Підручник / В. М. Шелудько. – К.: Знання, 2006. – 439 с.

Задорожна А.І.

магістрант кафедри економіки, обліку та аудиту Європейського університету

Науковий керівник: к.е.н., доцент

Пузирьова П.В.

СУТНІСТЬ МАЙНА ПІДПРИЄМСТВА, ЙОГО КЛАСИФІКАЦІЯ ТА ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ

Анотація. *Стаття присвячена майну підприємства та його сутності. Розглядаються класифікація майна підприємства і принципи його формування.*

Постановка проблеми. Кожне підприємство для того, щоб здійснювати свою господарську діяльність повинно мати певні засоби, що необхідні для задоволення його потреб. Сукупність цих засобів і називають майном підприємства. Але однієї тільки наявності майна недостатньо. Потрібно вміти його правильно використовувати. З розвитком ринкових відносин з'являється потреба у розробці нових підходів щодо управління майном підприємства, його аналізу та оцінки, що здійснюється при формуванні інформаційного та методичного забезпечення в системі економічного аналізу.

Аналіз останніх досліджень. Існує безліч досліджень, що стосуються сутності майна підприємства, його класифікації, принципів та оцінки, якими займалися як вітчизняні так і зарубіжні економісти [2,3].

Методичні рекомендації, що пов'язані з даними дослідженнями, знайшли своє відображення у вітчизняних нормативних актах, зокрема у Законі України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні»; Національному стандарті №1 «Загальні засади оцінки майна і майнових прав»; Національному стандарті №2 «Оцінка нерухомого майна» [4,6,7].

Однак необхідно зазначити, що ряд питань вимагає уточнення та конкретизації, що дозволить підвищити ефективність управління майном підприємства.

Мета статті. Метою даного дослідження є визначення сутності, класифікації та принципів формування майна підприємства.

Актуальність. Щоб ефективно управляти майном перш за все потрібно зрозуміти його економічну сутність. І в вітчизняній і в зарубіжній літературі нема єдиного визначення сутності

«майна». Деякі економісти визначають майно як «капітал», а інші — як «активи». У зв'язку з цим дана тема дослідження є актуальною [2,3].

Виклад основного матеріалу. Капітал представляє собою накопичений шляхом заощаджень запас економічних благ у формі грошових засобів і реальних капітальних товарів, який залучається його власниками в економічний процес як інвестиційний ресурс і фактор виробництва з метою отримання доходу, функціонування яких в економічній системі ґрунтується на ринкових принципах, пов'язаних з факторами часу, ризику і ліквідності [1].

Активи представляють собою економічні ресурси підприємства у формі сукупних майнових цінностей, які використовуються у господарській діяльності з метою одержання прибутку. У Положенні бухгалтерського обліку №1 і №2 зазначено, що активи це ресурси контролювані підприємством у результаті минулих подій, використання яких, як очікується, призведе до надходження економічних вигод у майбутньому [6,7].

У Законі України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну діяльність в Україні» №2000 від 12 липня 2001 р. записано, що майном, яке може оцінюватись вважають об'єкти в матеріальній формі, у тому числі земельні ділянки, будівлі та споруди, машини, обладнання, транспортні засоби тощо; паї, цінні папери, нематеріальні активи, в тому числі об'єкти права інтелектуальної власності; цілісні майнові комплекси всіх форм власності [4].

Відповідно до Господарського Кодексу України (ГКУ) майном визнається сукупність речей та інших цінностей (включаючи нематеріальні активи), які мають вартісне визначення, виробляються чи використовуються у діяльності суб'єктів господарювання та відображаються в їх балансі [5].

Отже, майно підприємства — це його економічні ресурси, його активи.

Для того, щоб правильно управляти майном, його класифікують за такими ознаками:

1. За формою функціонування активів (майна):
 - матеріальні,
 - нематеріальні,
 - фінансові.
2. За характером участі в господарському процесі і тривалістю обороту:
 - оборотні,
 - необоротні.
3. За характером обслуговування видів діяльності:
 - операційні,
 - інвестиційні.
4. За характером фінансових джерел формування:
 - валові активи — вся сукупність майнових цінностей, які сформовані за рахунок власного і позиченого капіталу.
 - чисті активи — характеризують вартість майна сформованого за рахунок власного капіталу.
5. За характером володіння:
 - власні активи,
 - орендовані активи.
6. За ступенем ліквідності:
 - активи в абсолютно ліквідній формі. До них належать грошові активи у національній та іноземній валюті.
 - високоліквідні активи. До них належать короткострокові фінансові вкладення і короткострокова дебіторська заборгованість.
 - середньоліквідні активи. До них належать усі форми дебіторської заборгованості, окрім короткострокової та безнадійної.
 - слаболіквідні активи. До них відносять активи, які можуть бути переведені у грошову форму без втрат своєї поточної ринкової вартості, а саме: виробничі запаси, незавершене виробництво, основні запаси, незавершені капіталовкладення, обладнання, яке призначене для монтажу, нематеріальні активи.
 - неліквідні активи. Активи, які можуть бути самостійно реалізовані. Це безнадійні дебіторські заборгованості, витрати майбутніх періодів.

Процес управління активами (майном) підприємства формується з урахуванням вищезазначеної класифікації [1].

Аналіз формування майна має велике значення при його оцінці, яке пов'язане з такими етапами на різних стадіях його розвитку:

1. Етап створення нового підприємства – найбільш відповідальний у формуванні майна, особливо при створенні великих підприємств. Сформоване на даному етапі майно визначає потребу у стартовому капіталі, умови утворення прибутку, оборотність цього майна та рівень його ліквідності.

2. Другим етапом може бути розширення, реконструкція і модернізація діючого підприємства. Цей етап формування активів можна розглядати, як постійний процес його розвитку в розрізі основних стадій його життєвого циклу.

Джерелами формування майна підприємства є:

- грошові та матеріальні внески засновників;
- доходи, одержані від реалізації продукції, послуг, інших видів господарської діяльності;
- доходи від цінних паперів;
- кредити банків та інших кредиторів;
- капітальні вкладення і дотації з бюджетів;
- майно, придбане в інших суб'єктів господарювання, організацій та громадян у встановленому законодавством порядку;
- інші джерела, не заборонені законодавством України.

Щоб забезпечити ефективну діяльність підприємства, процес формування майна повинен бути цілеспрямованим. Основною метою формування майна підприємства є задоволення потреби у окремих його видах і оптимізації його структури з позицій забезпечення умов ефективного його використання.

Таким чином, з урахуванням цієї мети процес формування майна підприємства базується на основі таких принципів:

1. Врахування перспектив розвитку господарської діяльності підприємства і форм її диверсифікації;
2. Забезпечення відповідності обсягу і структури майна, виробництва та збуту продукції;
3. Забезпечення оптимальності структури майна з позицій ефективності господарської діяльності;
4. Забезпечення умов прискорення обороту майна в процесі його використання;
5. Вибір найбільш прогресивних видів майна з позиції забезпечення росту ринкової вартості підприємства.

Далі розглянемо всі зазначені принципи більш детально [1].

Перший принцип ґрунтується на тому, що на початкових стадіях життєвого циклу обсяг операційної діяльності зростає досить високими темпами, тому майно, яке формується на початковій стадії повинно мати певний резервний потенціал, який забезпечив би приріст продукції.

Другий принцип реалізовується в процесі розробки бізнес-плану створення нового підприємства шляхом визначення потреби в окремих видах майна.

Розрахунок майна новоствореного підприємства проводиться за такими видами:

- основні засоби,
- нематеріальні активи,
- запаси товарно-матеріальних цінностей, які забезпечують виробничу діяльність,
- грошові активи,
- інші види активів (майна).

Потреба в основних засобах визначається за їх окремими групами:

- а) виробничі будівлі і приміщення,
- б) машини і обладнання, які використовуються у виробничому технологічному процесі і в процесі управління операційною діяльністю.

Потреба у нематеріальному необоротному майні визначається, виходячи з технології, яка використовується у виробничому процесі.

Потреба в запасах визначається залежно від окремих її видів:

- потреба в оборотному капіталі, який вкладається у виробничі запаси;
- потреба в оборотному капіталі, який вкладається в запаси готової продукції;
- потреба в оборотному капіталі, який вкладається у запаси товарів.

Потреба в грошових активах визначається на основі майбутнього їх витрачання.

Потреба в інших активах визначається методом прямого підрахунку за окремими їх видами і підвидами.

Третій принцип, принцип оптимальності складу майна, направлений на забезпечення майбутнього повного корисного використання окремих його видів, а також на підвищення сукупної потенційної їх здатності генерувати операційний прибуток.

Четвертий принцип забезпечення умов прискорення обороту майна (активів) у процесі їх використання. Прискорення обороту майна має пряму і непряму дію на величину операційного прибутку.

Суть прямої дії полягає в тому, що збільшення швидкості обороту активів призводить до пропорційного росту операційного прибутку, який утворюється цими активами.

Непряма дія визначається тим, що зниження тривалості обороту цих активів призводить до відповідного зменшення потреби в них. Зменшення суми операційних активів викликає зниження суми операційних витрат, що при інших рівних умовах призводить до росту прибутку.

Останній п'ятий принцип, принцип вибору найбільш прогресивних видів майна з позиції забезпечення росту ринкової вартості підприємства. На даному етапі розвитку, ринок засобів і предметів виробництва, а також фінансовий ринок пропонують для формування активів підприємства ряд альтернативних об'єктів та інструментів. У процесі їх вибору кожне підприємство повинно враховувати їх перспективність, багатofункціональність, здатність генерувати прибуток у різних господарських ситуаціях і відповідно підвищувати ринкову вартість самого підприємства.

Висновки. Використовуючи наведену класифікацію майна та принципи його формування можна доволі ефективно управляти майном. Якісно вираховувати його обсяги та склад, а також оптимізувати структуру джерел його фінансування.

Література

1. *Шеремета М.* Майно підприємства: сутність, класифікація та принципи його формування / Михайло Шеремета, Марія Шеремета // Економічний аналіз : зб. наук. праць каф. екон. аналізу Терноп. нац. екон. ун-ту. – Тернопіль, 2008. – Вип. 2. – С. 295-298
2. Оцінка майна в Україні. За ред. Воротиної Л.І. – К.: Видавництво Європейського університету, 2005 – 216с.
3. *Бланк И.А.* Финансовый менеджмент. – НИКА-Центр Эльга, 2001. – 528с.
4. Закон України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні» №2658 – III // Урядовий кур'єр. – 2001. – 12 липня.
5. Стаття 139 Господарського кодексу України від 16 січня 2003 р. – К., 2004.
6. Національний стандарт №1 «Загальні засади оцінки майна і майнових прав». Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 10 вересня 2003 р. №1440.
7. Національний стандарт №2 «Оцінка нерухомого майна». Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2004 р. №1442.

Кошова Ю.О.

*магістрант кафедри економіки, обліку та аудиту Європейського університету
Науковий керівник: к.е.н., доцент*

Пузирьова П.В.

МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РИЗИКАМИ

Анотація. У статті висвітлено необхідність здійснення управління фінансовими ризиками підприємства, їх характеристика і класифікація. Зазначено принцип і алгоритм управління, а також запропоновані певні заходи для вдосконалення політики управління фінансовими ризиками на підприємстві для попередження негативного ходу розвитку подій.

Ключові слова. фінансовий ризик, оцінка ризику, ризик-менеджмент, фінансовий менеджмент, управління фінансовими ризиками.

Постановка проблеми. Події, які сьогодні складаються в фінансовому житті, а саме світова фінансова криза, спонукають до прийняття нових рішень в діяльності суб'єктів господарювання. Ризики, що супроводжують цю діяльність, виділяються в особливу групу фінансових ризиків, що виконують найбільш значну роль в загальному «портфелі ризиків» підприємства.

Аналіз публікацій. Значний внесок у структурний аналіз проблем управління фінансовими ризиками підприємства зробили такі зарубіжні та вітчизняні науковці: С. О. Маслова [1], А. М. Поддєрьогін [6,8], В. П. Хомаківська [2], Г. М. Плосконос [9] та інші.

Мета статті – дослідження методологічних і методичних засад управління фінансовими ризиками підприємства.

Виклад основного матеріалу. Аналізуючи фінансові ринки країн, що розвиваються та будують ринкові відносини, в тому числі й України, спеціалісти роблять висновок про агресивність і високий ступінь ризику.